PUBLISHED AND DISTRIBUTED UNDER PERMIT (No. 556) AUTHORIZED BY THE ACT OF OCTOBER 6, 1917, ON FILE AT THE POST OFFICE of New York, N.Y. By Order of the President A. S. Burleson, Postmaster General

Največji slovenski dnevnik v Zedinjenih državah

Velja za vse leto $4.00
Za pol leta $2.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily in the United States
Issued Every Day Except Sundays and Legal Holidays
75.000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT

NO. 258. — ŠTEV. 258. NEW YORK, MONDAY, NOVEMBER 3, 1919. — PONDELJEK, 3. NOVEMBRA, 1919. VOLUME XXVII. — LETNIK XXVII.

SPLOŠNA SITUACIJA V PREMOGARSKI STAVKI

WASHINGTON IZJAVLJA, DA JE PRODUKCIJA PREMOGA SKRČENA ZA 75 ODSTOTKOV. — ZVEZNE OBLASTI PRAVIJO, DA NE BO ČUTITI POMANJKANJA SKOZI DVA TEDNA. POROČILA IZ RAZNIH KRAJEV.

Washington, D. C., 2. novembra. — Uradniki v Washingtonu, ki hočejo ugotoviti, koliko premoga bodo lahko izkopali neunijski možje ter oni unijski premogarji, ki so ostali na delu, so v kaj težavnem položaju, kajti pričetek stavke je padel na soboto ter na cerkveni praznik. Vsled tega ni še znano, če stavkajo vsi možje, ki niso prišli prvi dan na delo.

V različne vladne departmente so prišla tekom dneva kratka poročila, vendar pa je bilo nemogoče sestaviti iz njih splošen pregled, ki bi nudil natančno sliko celega položaja.

V splošnem se pa lahko reče, da je ostalo približno 200,000 delavcev v premogovnikih mehkega premoga. Ta ocena je približna prava.

V premogovnih poljih v Pennsylvaniji, Kentucky in zapadni Virginiji, kjer so sklenjeni kontrakti še pravomočni, so nadaljevali neunijski možje z delom in produkcija v teh premogovnikih je skoro normalna. V nekaterih razpršenih okrajih so ostali tudi unijski delavci na delu.

Neka vladna avtoriteta je danes izjavila, da ne bo občutiti nikakega pomanjkanja v teku prvih dveh tednov. Produkcija zadnjih par tednov je bila večja kot je bila kedaj v zgodovini ameriškega premogarstva, kar je pripisovati naporom železniške administracije, ki je gledala na to, da je bila vsaka majna dobro založena z vozovi ter tudi naporom premogarjev, ki so delali na vse pretege, da zaslužijo dosti denarja, ki naj bi jim pomagal v času stavke.

Geološki urad poroča, da se je v preteklem tednu izkopalo enajst miljonov ton premoga, kar predstavlja pravcat rekord.

Rezervne zaloge bodo soglasno z izjavo nekega izvedenca zadostovale za dva tedna. V tretjem tednu bodo te zaloge pošle, če bo stavka trajala še naprej in industrije bodo prve pričele trpeti, kajti v onem času ne bo na razpolago nikakih novih zalog. Kljub temu pa bodo lahko obratovale železnice ter javne utilitete kot plinarne, elektrarne in tako dalje. Tako skrčeno obratovanje se bo lahko vršilo skozi celo zimo.

Skoro vsi neunijski delavci bodo najbrž ostali na delu, kajti vlada jim je zagotovila polno zaščito. Imeli bodo priliko, da delajo preko časa ter povečajo s tem produkcijo in vladni krogi so prepričani, da se bodo delavci poslužili te prilike.

Vsak premogovnik, ki bo delal, bo dobil toliko vozov na razpolago kot jih more naložiti in vsled tega ne bo niti ene ure zamude iz tega vzroka.

Vladni uradniki ki poznajo potek takih stavk, so mnenja, da bodo šli številni možje, ki so zastavkali v unijskih rovih čez nekaj časa v neunijske rove, v katerih se nadaljuje z obratovanjem. Niso pa hoteli izjaviti, kako obsežno bo to gibanje.

Zastopniki delodajalcev so dobili danes iz vseh produkcijskih središč poročila o stavki. Ta poročila so očividno bolj vesela kot pa so bile vladne cenitve. Iz posameznih središč pročajo naslednje:

Altoona, Pa. — Izmed 65,000 premogarjev, ki so zaposleni v tem okraju, je 40,000 unijskih mož. Ti unijski možje so zastavkali. Neunijski možje delajo ter producirajo 80,000 ton premoga na dan. Izgubljno produkcijo se ceni na 120,000 ton.

Somerset County, Pa. — Le 700 mož izmed 13,000, zaposlenih v tem okraju, je zastavkalo.

Pittsburgh, Pa. — Unijske majne so bile zaprte v petek zvečer. Neunijske majne obratujejo naprej.

Maryland, Georges Creek Field. — Petdeset manj je zaprtih in le ena dela. Zastavkalo je 3934 mož in na delu jih je le 170. Le 675 ton se bo produciralo danes v primeri z normalnimi 13,000 tonami.

Wheeling, West Virginia. — Pan Handle Field. — Šestnajst majn, ki imajo zaposlenih 3200 delavcev, je zaprtih. Šest majn obratuje z neunijskimi delavci, ki štejejo 1200 mož.

Fairmount, W. Va. — Več kot 20,000 mož je zastavkalo. Le pet majhnih majn obratuje, ki producirajo 500 ton premoga na dan. Ceni se da se bo vsaki dan izgubilo 100,000 ton premoga.

Charleston, Wa. Va. — Kanawha Field. — Vse majne so zaprte. 12,000 mož je zastavkalo. Petdeset odstotkov majn v državi obratuje naprej.

Bluefilds, W. Va. — Pocahontas Field. — Ta okraj producira 17,000,000 ton na leto. Vsaka majna obratuje s polno silo. Nikakih simpatij ni opaziti za razmere v drugih okrajih.

Williamson, W. Va. — Ta okraj producira 6,000,000 ton na leto. Vse je mirno in vse majne obratujejo. Zaposlenih je 5000 mož.

Beckley, W. Va. — Winding Gulf Field. — Tukaj se producira štiri miljone ton premoga na leto. Razmere so normalne ter ni bilo opaziti nikakega zmanšanja dela ali produkcije.

Virginia. — Južnozapadno polje. — Petindevetdeset odstotkov rovov obratjue naprej. Prizadet je le St. Charles okraj, kjer je ustavljeno obratovanje v dvanajstih rovih.

Illinois. — Vse je zaprto. — Ognjegasci, inžinirji, pumparji in lievarji so ostali na delu soglasno s kontraktom.

Terre Hante. — V Indiani ne obratuje niti ena majna.

Južni Ohio. — Nobena majna ne obratuje.

Kentucky, južnozapadno polje. — Prvi dan stavke je pokazal, da obratuje polovica rovov, dočim druga polovica počiva.

Harlan County, Ky. — Skoro vsi rovi so zaprti. Izgubljena je dnevna produkcija dvanajst tisoč ton premoga.

Štiri tisoč mož je zastavkalo.

Zapadni Kentucky. — Petdeset odstotkov rovov je zaprtih.

Utah. — Iz števila osemnajstih majn jih šestnajst obratuje. 2900 mož je na delu in 800 mož stavka. Le 500 ton produkcije je izgubljenih.

Tennessee. — Manj kot deset odstotkov rovov v devetnajstem okraju obratuje.

New Mexico. — Majne v tej državi niso prizadete.

Alabama. — Presenetljivo veliko število majn obratuje.

Nikakih poročil ni bilo iz Missouri, Kansasa, Oklahome, in Texasa, vendar pa je gotova stvar, da je veliko število mož v tozadevnih okrajih zapustilo delo.

MIN. PREDSED. NITTI SVARI ZAVEZNIKE

London je že sit spora radi Reke, kajti italjansko javno mnenje je sedaj vse za D'Annunzia.

London, Anglija, 31. oktobra. Tukajšnji diplomatični krogi so globoko vznemirjeni radi zadnjih razvojev tikajočih se Reke. Privatna poročila iz Italije pravijo, da je javno mnenje ostro in splošno za D'Annunzia, odkar je dobil Tittoni odklonilen odgovor od Združenih držav glede svojega predloga.

Pravijo, da bi ti predlogi, ki bi pred par tedni zadovoljili italjanski narod, sedaj ne bili več sprejemljivi zanj.

Splošno so prepričani, da je položaj bolj napet kot je bil kedaj in da leži edina rešitev v Ligi narodov, ki pa je brez moči, dokler nima moralne opore Amerike.

Rim, Italija, 31. oktobra. — Časopisje je objavilo nadalje napad na predsednika Wilsona, ker ni htel sprejeti zadnjega laškega načrta za uravnavo reškega problema. Ameriški pooblaščenec v Rimu, Peter A. Jay ter grof Carlos Forza, laški podtajnik za zunanje zadve sta imela številne pogovore ter izmenjala med seboj veliko poslanic, tikajočih se med seboj jadranskega vprašanja.

Ministrski predsednik Nitti je naslovil na svoje volitve pismo, v katerem obrazložuje jadransko vprašanje. To pismo smatrajo za vladni program v bodoči volilni kampanji.

— Vlada — pravi Nitti — je potrdila italjanstvo Reke ter uporablja vsako sredstvo, da ga brani pred vsem napadom.

Ministrski predsednik je zavrnil trditev, da bodo na podlagi tega izbruhnile v bodočnosti vojne, da pa za preprečenje bodočih vojn ni še treba Italjanom zapustiti Reko in Zader ter ju prepustiti negotovi usodi.

"Tribuna" je priobčila nadaljen napad na predsednika Wilsona in na ameriško vlado.

Paris, Francija, 31. oktobra. — Zastopnik Italije je izročil danes mirovni konferenci obvestilo, da Združene države niso sprejele predloga, ki ga je stavil zunanji minister Tittoni za uravnavo reškega problema.

V avtoriativnih laških krogih se glasi, da sicer Amerika ni sprejela celega predloga, da pa je državni tajnik Lansing odobril precejšen del predloga in da se bodo vršila še nadaljna pogajanja glede tega predmeta med Združenimi državami in Italijo.

HEJ D'ANNUNZIO!

D'Annunzio proslavljen kot oprostitelj zatiranega, bednega italijanskega prebivalstva.

Reka. Jugoslavija, 2. novembra. Na prvi seji narodnega sveta (obstoječega iz par hrvatskih renegatov in par Kalabrezov), ki je bil pred kratkim "izvoljen", so številni govorniki slavili D'Annunzija kot "oprostitelja" mesta ter povdarjali dejstvo, da je Italija lojalna in trdna v svoji zahtevi, da pripade Reka Italiji.

Predsednik Narodnega sveta, "Italijan" Grosić, je rkel:

— Londonska pogodba je za nas brez vrednosti. (Tudi za nas, Jugoslovane, believe me!) Vlade morajo priznati naše pravice, da si določimo svoje lastne usode. (Tudi nam Jugoslovanom se morajo priznati!)

D'Annunzio, ki je bil navzoč, je dvignil svoj mogočni glas, se razkoračil ter rekel:

— Imel bom čast sporočiti celo postopanje (!) senatu Združenih držav, s svojimi lastnimi pripombami, a brez upanja ali strahu!.. (Evviva!)

Reka. Jugoslavija, 2. novembra. — Paul Deschanel, predsednik francoske poslanske zbornice je pisal DA'nnunziju pismo, v katerem je izjavil, da bo načrt glede Reke predložen mirovni konferenci. Obenem je izjavil, da Francija simpatizira z Italijo.

— Prav imate, če mislite, da sem prijatelj Italije, — je pisal Paul. — Ne morem si misliti Francije brez prijateljstva z Italijo, in tudi ne Italije brez prijateljstva Francije.

(Zadnja plat te izjave je res pomembna in francoski diplomat se zna igrati z besedami. Ne more si misliti Italije brez prijateljstva Francije!)

ŠPANSKI DELEGATI NA DELAVSKI KONFERENCI.

Madrid, Španska, 1. novembra. Vlada je dovolila 20,000 dolarjev za španske delegate, ki se vdeležujejo delavske konference v Washingtonu. Baron Eza, prejšni španski delavski minister, ki načeljuje španski delegaciji, bo plačal svoje stroške iz lastnega žepa. (Svet pretresujoča novica).

ZAVEZNIKI BODO ODGOVORILI BOLGAROM.

Pariz, Francija, 2. novembra. Zavezniki bodo najbrže jutri izročili bolgarskim delegatom mirovno pogodbo.

ALBIN PREPELUH PRIDE V AMERIKO

NA MEDNARODNI DELAVSKI KONFERENCI BO ZASTOPAL JUGOSLOVANE. — JUGOSLOVANI BODO IMELI ŠTIRI ZASTOPNIKE. — JUGOSLOVANSKO DELAVSTVO BO ZASTOPAL SVETISLAV FRANC.

Washington, D. C., 2. novembra. — Na mednarodni konferenci, ki je začela zborovati dne 29. oktobra, bodo Jugoslavijo zastopali štirje delegati.

Vlado bo zastopal dr. Slavko J. Gruič, jugoslovanski poslanik v Washingtonu ter Albin Prepeluh, poverjenik za socijalne zadeve v Ljubljani.

Jugoslovanski industrijalci so izbrali za svojega delegata Marka Bauerja, tajnika Zveze industrijalcev v Zagrebu, dočim bo Svetislav Franc, tajnik ljubljanske Delavske zveze, zastopal naše delavce.

Prepeluh, Bauer in Franc so odpotovali iz Liverpoola dne 25. oktobra s parnikom "Carmenia", ki dospe v New York v torek.

(Albin Prepeluh je socijalist ter je eden naših najboljših žurnalistov. S svojim imenom je prišel šele pred kratkim na dan. Pod svoje članke, katere so čitali tudi čitatelji "Glas Naroda", se je podpisoval "Abditus").

BETHMANN HOLWEG ŠE VEDNO STRAŠI

Izjavil je, da ni Nemčija nikdar zaupala Wilsonu. — Njegove izjave so zelo rezervirane.

Berlin, Nemčija, 2. novembra. — Dr. von Bethmann Hollweg, nemški državni kancelar skozi pre težno dobo vojne, je moral pričati pred podkomitejem nemške Narodne skupščine, ki skuša ugotoviti, kakšne možnosti za mir so se nudile Nemčiji tekom vojne.

Komisar Sinsheimer je v imenu seje izpraševal Hollweg-ka tako podroben način gled[illegible] njega njegovega pričanja, [illegible] postal Hollweg naravnos[illegible] čeprav se je v zadnjem č[illegible] žal zelo reservirano.

Precej časa je bilo posv[illegible] ga vlogi, katero je igral pr[illegible] ameriški poslanik Gerard in B[illegible]mann Hollweg je ponovno i[illegible]javil, da ni Nemčija vrjela v odkritosrčnost predsednika Wilsona in to raditega, ker ni predsednik zaupal Gerardu ter je miral iti slednji vedno k predsedniku po informacije.

Prejšnji kancelar je rekel, da se skladajo opazovanja Gerarda v Nemčiji popolnoma z njegovimi lastnimi nazori.

Bethmann Hollweg se je večkrat izognil direktnim vprašanjem ter rekel, da se ne more spominjati, če je dal poslaniku Gerardu mirovne pogoje, čeprav sta pogosto govorila o miru ter je tudi večkrat povedal Gerardu stvari, o katerih je bil govoril v nemškem drž. zboru.

Vpraševanja izpraševalca so postala tako natančna, da je kazal Bethmann velik nemir ter prosil za čas, da preštudira arhive, katerih ni videl že dve leti. Rekel je, da je povedal Gerardu, da se Belgije ne sme uporabiti kot vojaško postojanko za nadaljni napad na Nemčijo ter razpravljal s poslanikom o različnih stvareh, tikajočih se vojaških in ekonomskih odnošajev po končani vojni.

Prejšnji kancelar je ponovil svojo izjavo, da Nemčija ni zaupala Wilsonu, kajti vedela je, da je zavlačevalec in kancelar je tudi povedal Gerardu, da je skeptičen glede stališča predsednika Wilsona.

Bethmann Hollweg je opisal nato svoje ponovne napore, da ustavi pisanje pangermanskih listov, ki so neprestano napadali Združene države. Rekel je pa, da je bila volja naroda z ozirom na vojevanje s podmorskimi čolni preveč močna in da je vstrajal pri tej svoji zahtevi brez ozira na pisanje listov.

— Nikdar nisem mislil, da nam jeu sojeno rožnata bodočnost, — — je izjavil prejšnji kancelar. — Kakorhitro pa je postala vojna s podmorskimi čolni neizogibna, sem smatral za svojo dolžnost, da zavzamem zaupno stališče proti narodu, armadi in državnemu zboru ter govorim vsledtega v upapolnem tonu.

DELO V NEUNIJSKIH PREMOGOVNIKIH

V velikih premogovnih poljih je ostalo na tisoče neunijskih mož na delu.

Washington, D. C., 2. novembra. — V neunijskih majnah mehkega premoga je ostalo danes na delu na tisoče premogarjev, čeprav so se premogarji v unijskih rovih v splošnem kot en mož odzvali pozivu na stavko, soglasno s poročili, katera so dobili tukaj zastopniki premogarskih baronov.

V velikem Pokahontas okraju v zapadni Virginiji obratujejo majne s polno silo in v Penna. je prišlo na delo 110,000 izmed 180,000 neunijskih premogarjev.

V Penna. je Seward E. Button načelnik drž. rudarskegau rada, brzojavil vsem inšpektorjem, naj poročajo čim preje mogoče njegovemu uradu, koliko mož je zastavkalo v okrajih, katerim so prideljeni razni inšpektorji. Poročajo naj, katere majne nadaljujejo z delom in koliko znaša skupna produkcija. Izvedo naj, če hočejo delavci delati preko časa ter poročajo naj tudi o splošnem položaju v posameznih okrajih.

Inšpektorji so sporočili, da so pričeli z nabiranjem informacij, katere hoče imeti državni rudarski urad.

JUGOSLOVANOM SO UKRADLI PAPIRNATE KONCESIJE.

Rim, Italija, 2. novembra. — 'Il Tempo' poroča nasleduje:

— Iz blagajne jugoslovanskega zunanjega ministra dr. Trumbiča je bilo ukradeno lastnoročno pismo predsednika Wilsona, ki se tiče političnih koncesij, katere so dali zavezniki Jugosloslovanom.

Pravijo, da je imela pri tatvini vmes svoje prste soproga poslanika Vesniča.

CELA PENNSYLVANIA BO ZASTAVKALA

DELAVSKI DELEGATI ZBRANI V PITTSBURGHU, BODO GLASOVALI GLEDE BODOČIH KORAKOV. — KRŠENJE PRAVIC. — DELAVCI SO ZA ODPRAVLJENJE KONŠTABLERJEV. SILA JE VELIKA.

Pittsburgh, Pa., 2. novembra. — Splošna stavka, ki bi se tikala vseh industrij v Pennsylvaniji ali pa vstvarjenje posebne delavske stranke, katero bi vodil James H. Maurehr, predsednik državne delavske federacije, bo mogoče posledica protestnega zborovanja, katerega se je vdeležilo skoraj petsto delegatov, ki predstavljajo vsako možno panogo industrije ter zastopajo več kot 750,000 mož. Konvencija bo jutri glasovala o resoluciji, tikajoči se načina, kako naj delavci branijo državljanske pravice ter ustavne prostosti v tej državi.

Predsednik Maurer in drugi so v svojih govorih ožigosali zatiranje pravic prostega govora ter zborovanja ter dejansko razveljavljenje ustave Združenih držav in države Pennsylvanije.

Pripombe raznih govornikov so kazale, da bodo skušali delavci na vsak mogoči način doseči odpravljenje konštablerjev ali orožnikov. Mr. Rowand je rekel, da bo prišla iz sedanje krize boljša vlada naroda ter nasvetoval delu, naj postopa previdno v sedanjih težkih časih.

— Ženske bodo storile, česar niso mogli dosedaj storiti možje. Poslale bodo v zakonodajo zastopstva v resnici dobre zastopnike naroda.

Rekel je, da bo v slučaju sprejema Cumminsove predloge, ki zanikuje železničerjem pravico do stavke, zastavkalo pet železniških kratovščin v Pennsylvaniji, ki predstavljajo 30,000 mož in tem bo sledilo 190,000 železničarjev v vseh Združenih državah.

W. Z. Foster, tajnik narodnega stavkarskega odbora jeklarjev, je rekel, da je dobil informacije, da hočejo neodvisne jeklarne ali zapreti naprave ali pa skleniti pogodbo z unijami, da pa si tega ne upajo storiti vspričo velikega pritiska jeklarskega trusta.

Tisoč in tisoč mož in žensk strada, čeprav bi lahko sodnik Gary z enim migljajem roke odpravil vso to bedo.

Foster se trdil nadalje, da jeklarska stavka ni izgubljena in da je produkcija jekla od dne do dne manjša, uradniki jeklarskega ttrusta pa izjavljajo nasprotno, da se je obratovanje v jeklarnah tekom preteklega tedna izboljšalo in da je produkcija večja kot je bila kedaj izza pričetka stavke.

Foster je naprosil konvencijo za materijalno pomoč ter rekel, da stradajo družine 300,000 jeklarskih stavkarjev in da je treba tem družinam na vsak način pomagati.

Columbus, Ohio, 1. novembra. — Državna milica, ki je bila mobilizirana pred enim tednom v Akronu, da opravlja policijsko službo v Cantonu in tamošnji bližini, je bila poslala domov. To ugotovilo je izdal governer države Ohio. Upravitelji jeklaren v Cantonu so izjavili, da je jeklarska stavka v njih okrajih končana.

POMANJKANJE KURIVA NA FRANCOSKEM.

Pariz, Francija, 2. novembra. Pariz ima samo za dva dni premoga. Glavnemu mestu Francije preti vsled tega silna kriza.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po ozemlju ki je zasedeno po italjanski armadi.

Jamčimo ali garantimamo za vsako pošiljatev, toda za kake mogoče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

50 lir	$ 5.40
100 lir	$ 10.20
500 lir	$ 50.00
1000 lir	$100.00

Denar nam poslati je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Pazite na nove cene

Pošiljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Hrvatsko, v Slavonijo, Bosno in Hercegovino popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake mogoče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

Sedaj pošljemo v staro domovino, naprimer:

100 kron	$2.00	500 kron	$ 9.00
200 kron	$3.85	1,000 kron	$ 18.00
300 kron	$5.80	5,000 kron	$ 90.00
400 kron	$7.70	10,000 kron	$178.00

Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugimi. —

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily)

Vydan dvé published by

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(a corporation)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado $6.00
Za pol leta $3.50
Za četrt leta $1.50
Za celo leto za mesto New York $6.50

Za pol leta za mesto New York $3.50
Za četrt leta za mesto New York $2.00
Za pol leta $3.50
Za Evropo za celo leto $8.00

GLAS NARODA
("Voice of the People".)
Issued every day except Sundays and holidays.
Subscription yearly $6.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
Telefon: 2876 Cortlandt.

Svetovna brozga!

Lepa kaša se je skuhaja po velikem boju za "demokracijo" in prostost malih narodov!

Večina mož, ki so se zbrali v Parizu, da napravijo konec našemu imperijalizmu in imperijalizmu sploh, — tako so vsaj govorili, — je bila istega duha kot so bili razni nemški Bismarcki, Hohenzollernci, Hollwegi in drugi. Bili so to državniki starega starega kova, ljudje, ki spadajo pravzaprav v penzijon, ne pa v tribunal razsodnikov usod celega človeštva.

Zavezniški imperijalizem je slavil v Parizu svoje orgije in uresničil se je stari pregovor: — Po njih sadovih jih boste spoznali.

Le neznatna manjšina je bila navzoča v Parizu tekom mirovnih pogajanj. Obstajala je iz predsednika Wilsona ter ostalih ameriških delegatov. Ti so se pošteno, čeprav brezuspešno trudili, da bi ubili zmaja imperijalizma, ki je bil bolj živ kot kedaj pred vojno. Njih glas je bil glas vpijočega v puščavi, kajti zastopniki vseh drugih narodov, z malenkostnimi izjemami, naprimer onih Jugoslovanov, so se skušali poslužiti prilike ter nagrabiti toliko kot se je dalo. Najbolj nesramni so bili seveda italjanski imperijalisti, ki so v svoji abotni megalomaniji zahtevali za Italijo kar pol sveta.

Kakšna brozga se je izcimila iz tega vidimo danes.

Polovičarsko delo pariških starin je rodilo svoje sadove.

Iz Pariza prihaja poročilo, da so se Rumunci nasilno polastili bogate ruske province Besarabije. Rumunski cigani niso zadovoljni z bogatim plenom, ki so ga nagrabili. Niso zadovoljni s Transilvanijo in Banatom, ki so ga ukradli Jugoslovanom. Hoteli so dobiti tudi Besarabijo, kjer v resnici živi nekaj Rumuncev, kjer pa je večina prebivalstva maloruskega plemena, ki noče ničesar slišati o blagrih rumunskega nadgospodstva.

Potem ko so pred očmi mirovne konference oropali celo Ogrsko ter se obnašali kot turški paše, so dali sedaj Rumunci zaveznikom nadaljno klofuto ter se samovoljno polastili Besarabije.

Iz Baltika poročajo, da se nemške čete, ki so zasedle te ruske province, nočejo umakniti. Ludendorff sam je izjavil, da so Nemci v Baltiku na "svojih tleh". Mirovna konferenca v Parizu pa pošilja v Berlin brezuspešne brzojavke, katerim se tam vsi smejejo.

Italjanska propaganda je nasilno zasedla Reko, proti odločnim poveljem iz Pariza. D'Annunzio, prorok italjanskega imperijalizma, bi si nikdar ne drznil vprizoriti koraka, ki ga je storil, če bi ne imel za seboj italjanske vlade ter od lažnjivih prorokov nahujskanega sicer mirnega italjanskega ljudstva.

Italjani so postavili zaveznike in modrijane v Parizu pred fait accompli ali završeno dejstvo ter rekli: — Če hočete sprejeti v dobri volji to, kar smo storili, je dobro, če ne, — pa tudi dobro. Par reških fakinov je življenskega pomena za Italijo, a miljon Jugoslovanov, inkorporiranih v italjansko kraljestvo, ne pomeni nič za Jugoslovane.

Na ta način je uvaževal pariški kongres slavne besede našega predsednika, da je treba urediti meje novih držav "along the clearly recognisable national lines", ob natančnih spoznatih mejah. —

Po njih sadovih jih boste spoznali in ter jih že spoznavamo!

Sedaj pa prihaja sicer razboriti ameriški publicist Simonds na dan s kunštno izjavo, da so Italjani res pobasali v žep ter "odrešili" kakega pol miljona tirolskih jokelnov ter nekako miljon Jugoslovanov, da pa to ne pomeni nič, "kajti Jugoslovani, posebno pa Slovenci in Hrvati, so bili "že od nekdaj pod tujo vlado, pod habsburškim jarmom in da so sedaj le zamenjali svojega gospodarja".

Po mislih tega duhovitega moža kateremu pa je vojna očividno nekoliko škodovala, so narodi kot hlapci, ki gredo iz ene službe v druge, kjer pač boljše kaže.

Simonds in vsi oni, ki mislijo, da bo slovenski narod vzel za lahko ta nasilni rop, se pa prokleto motijo, kajti če bi poznali kremeniti značaj naših ljudi v krajih, katere je nasilno vzela Italija, bi govorili o njih z drugačnimi besedami kot govore sedaj ter ne ravnali z njimi kot z nemo živino, katero se pripelje na trg mednarodnega židovsko-framzonskega kapitala.

Le roi est mort, vive le roi! Kralj je mrtev, živi kralj!

Onegavni imperijalizem, ki se je tako nesramno šopiril pred svetovno vojno, je dobil na pariški konferenci svojega vrednega naslednika. Imperijalizem, ki je bil ustanovljen sedaj, pa je še velik bolj pogubonosen, kajti on temelji na hinavskih frazah o prostosti, dočim je stari kazal celemu svetu svoje odurno lice. Njegove roke so gladke kot baržun, a kremplji so še vedno tukaj, pripravljeni da razmesarijo svojo žrtev.

Pariška konferenca je s svojim polovičarskim delom ustvarila večjo zmedo kot je obstajala kedaj na svetu ter bo žela za to tudi sadove semena, ki ga je zasejala.

* * *

Narava nas uči ljubiti,
ljubezen krotko potrpeti,
samo ljudje, ljudje na svetu
uče nas kleti in vražiti.

Fran Levstik.

* * *

Na primer, če svoja pota greš
in podlost svetohlinko
pod šaro srečaš krinko,
spoštljivo snemi klobuk pred njo,
če hočeš, da ti dobro bo.

O. Zupančič.

* * *

Naprej, naprej, dokler je dan,
da prej bo pot in trud končan.

Fran S. Cimperman.

Švicarji v Združenih državah

Tri vrste Švicarjev. — Zanimivo je, dejstvo, da so razdeljeni Švicarji v Združenih državah v tri plemenske skupne, v nemške Švicarje, francoske in italjanske Švicarje. Švicarsko prebivalstvo v tej deželi se ceni na 300,000 oseb. Nemški Švicarji predstavljajo štiri petine tega prebivalstva. Preostala petina je sestavljena iz francoskih in italjanskih Švicarjav, med katerimi so francoski v večini. V to cenitev švicarskega prebivalsva so vključene osebe, ki so bile rojene v Švici ter osebe švicarskega pokolenja. Soglasno z dr. Ritter-jem, prejšnim švicarskim poslanikom v Združenih državah, se ceni priseljeno švicarsko prebivalstvo v Zdr. državah nad 130.000 oseb. Do izbruha svetovne vojne je bilo opaziti redno priseljevanje Švicarjev v Ameriko ter je prihajalo vsako leto v deželo štiri do šest tisoč oseb. Večina teh Švicarjev je prihajala sem, da delajo tukaj in da žive tukaj stalno. Le neznatna manjšina je prišla sem, da si ogleda deželo ali da razširi svoje trgovsko znanje.

Kedaj so pričeli Švicarji prihajati. — Prvo veliko gibanje Švicarjev to deželo se je pričelo pred nekako sedemdesetimi leti. Švicarji niso odhajali iz svoje domače dežele radi verskih ali političnih preganjanj kot člani številnih drugih narodov, ki so prihajali in prihajajo še sedaj na naš obal. Prihajali so sem edinole v namenu, da se poslužijo ugodnosti novih svetovnih prilik. Prihajali pa so sem v onem času v tako velikem številu radi tega, ker so se takrat v zapadnih državah otvorila velika ozemlja za naseljence. Že za časa ameriške revolumijske vojne in takoj zatem so pričeli prihajati Švicarji v Združene države ter se nastanili tukaj. Albert Gallatin je prišel naprimr semkaj z Lafayettom ter bil častnik v njegovi armadi. Največji val priseljenja pa je opaziti od leta 1840 do 1860.

Kje prebivajo Švicarji? — V splošnem se lahko reče, da je najti Švicarje v vseh delih dežele. Prav posebo številni pa so v New Yorku, Wisconsinu, Iowi, Indiani, Illinoisu, Coloradu in Californiji. V državah srednjega zapada se pečajo prav posebno z mlekarstvom in splošnim poljedelstvom in v Wisconsinu se odlikujejo kot idelovalci znanega 'ameriško-švicarskega sira'. Veliko število italjanskih Švicarjev se peča s pridelovanjem vina v Californiji. Lahko se reče, da stanuje večina italjanskih Švicarjev ob pacifiški obali. Francoski Švicarji so skoro vsi zaposleni v hotelskem in restavracijskem biznesu ter so prav posebno številni v velikih mestih, kjer je najti velike hotele in restavrante.

Nadaljni poklici Švicarjev. — Treba je nadalje pripomniti, da se Švicarji prav posebno odlikujejo v svileni industriji te dežele in v čipkarski industriji. Njih interes obsega vsa mesta v teh industrijah, od visokega stališča lastnega takih tovaren pa do ponižne sfere zadnjega strokovno izurjenega delavca. Dobri sloves, ki gre roko v roki s švicarskimi urami nam takoj pojasnjuje dejstvo, zakaj je toliko Švicarjev zaposlenih v urarski obrti. V glavnem pa je svilena industrija, v kateri so postali Švicarji najbolj važen faktor in njih kapital, naložen tej industriji, cenijo na več miljonov dolarjev. Pri tem pa ne smemo pregledati, da je veliko število Švicarjev tej deželi zaposlenih v umetnosti in različnih profesijah. Švicarski narod je prav posebno ponosen na svoje tukajšnje tehnične izvedence, ki so dovršili slavno Politehniko v Curihu.

Socijalna organizacija. — Čeprav združeni kot narod pod republikansko vlado, ki je izzvala občudovanje marsikaterega političnega opazovalca, se Švicarji v narodnostnem oziru ločujejo med seboj. Glasi se, da je to prav posebno resnično o Švicarjih v tej deželi. Nemški Švicarji se ne mešajo med francoske ali italjanske Švicarje in francoski Švicarji se drže sami zase, kar delajo tudi italjanski. To je razvidno iz dejstva, dai majo razni deli Švicarjev svoje lastne časopise, pisane v jeziku te ali one skupine. V San Franciscu izhaja italjanski švicarski časopis, imenovan 'Colonia Svizzera'. V iztočnem delu dežele čitajo francoski Švicarji francoski dnevnik, ki izhaja v New Yorku in ki se imenuje "Courrier des Etats-Unis". Nemški švicarski list, ki izhaja v New Yorku in katerega se razpošilja po celi deželi, je "Amerikanische Schweitzer Zeitung", ki izhaja že enoinpetdeset let.

Švicarji se ne zbirajo v kolonije. — Med Švicarji v tej deželi opaziti tendence, da bi se zbirali v kolonije. Če je najti v gotovem delu dežele kako večje število Švicarjem, se zgodi to raditega, ker so vsi zaposleni v kaki industriji, ki ima v onem delu dežele svoje središe. Kot volilci so Švicarji vseh mogočih vrst političnega prepričanja ter politične pripadnosti. Švicarji imajo številne družabne in dobrodelne organizacije v okrajih, kjer žive v zadostnem številu. Najbolj važna taka organizacija je "Der Nordamerikanische Schweizer Bund" ali Severoameriška švicarska zveza, ki ma nekako 500 članov. Razven te zveze imajo Švicarji in njih potomci krajevne družabne klube, dobrodelne družbe, pevska društva, strelske klube ter godbe v različnih državah, kjer so bolj gosto naseljeni. Švicarska društva vseh treh jezikov prihajajo skupaj vsako leto dne 1. avgusta, da proslave skupno deklaracijo švicarske neodvisnosti dne 1. avgusta 1291. Ob tej priliki se vrše zborovanja, pikniki in zabave vsake vrste. V Združenih državah je najti približno 300 švicarskih društev. V New Yorku in Hudson County v severnem delu New Jersey je najti naprimer več kot 35 švicarskih organizacij. Z velikim ponosom spominjajo Švicarji v tej deželi na dejstvo, da je bil eden njih rojakov, Albert Gallati, prvi zunaj rojeni zakladniški tajnik Združenih držav, ki je ostal v tem uradu dvanajst let, — pod predsednikom Jeffersonom ter dvema nadaljnima predsednikoma. Dobro informirane švicarsko-ameriške avtoritete trdijo, da se Švicarji mogoče preje in bolj uspešno prilagode ameriškemu življenju ter ameriškim mislim in idealom kot katerikoli drugo priselniško pleme. —

Razno

Padanje produkcije premoga v Angliji.

Bridska produkcija je znašala v tednu, ki se je končal 7. sept. 22,000,000 ton premoga napram 48,000,000 tonam premoga v tednu do 31. maja t. l. Padanja je kriva stavka v rudnikih.

Nemški škofje proti sedanjemu miru.

Konferenca škofov v Fuldi je izdala na vse škofe Nemčije oglas, v katerem nazivlja pariški mir — sramoto in povdarja, da more le globoko versko prepričanje prenesti težka bremena, ki jih je prinesla vojska in ki jih nalaga v še strahotnejši obliki doba miru.

PREDNO ZAMORETE POTOVATI V STARI KRAJ

imeti morate potni list ali pos od konzula. Ravno tako morate tudi imeti potrdila in izkaznice, da ste zadostili določbam dohodninskega zakona (Income Tax). Ako pridete brez tega v New York, imate samo nepotrebno sitnost. Vsledtega je najbolje, da si to že prej uredite, in v tem slučaju se obrnite na mene in jaz Vam bodem zadevo povoljno uredil. Izdelujem tudi vsa v notarski posel spadajoča dela.

ANTON ŽBASNIK, Javni Notar,
soba 128 Bakewell Building, Pittsburg Pa. — Corner Diamond and Grand Sts.
(Nasproti Court House.)

Dopis

Barberton, Ohio.

Slovenska naselbina v Barbertonu je pričela brez dvoma napredovati kakor z novorojenčki, tako tudi z družinskimi naseljenci. Naselil se je g. John Garbor iz Newarka, Ohio. Otvoril je moderno restavracijo ter pool room s slaščkimi pijačami. G. Garbor je prvi Slovenec med nami, ki se ponaša z diplomo JRZ. Čast zavednemu rojaku! G. Lovrene Frank je prišel iz Mensville, Ohio. Kot mizar je prvo delo opravljal v dvorani društva "Domovina". G. Anton Ožbolt je prišel iz Bradley, Ill. Kraj se mu dopade in bo tu za stalno. G. Andrej Bombač je prišel iz Pittsburgha, Pa. Prevzel je vodstvo tukajšnje Slovenske godbe. G. Bombač je mož na pravem mestu, kajti zmožnost smo opazili takoj prvi dan, ko je godba igrala na vinski trgatvi dne 25. oktobra.

Živahnost in zanimanje se kaže še naprej, kajti zabave in veselice so na vrsti kar zaporeda; tako se kaže, da bo treba društvu 'Domovina" v kratkem zidati poleg dvorane še druge učne prostore.

Dne 8. novembra se vrši hrvatska dramatična igra; 15. novembra veselica godbe; 22. novembra prirede slovenska dekleta; 27. novembra pa društvo sv. Josipa. Zabave nam ne bo manjkalo, kakor se vidi to jesen.

Pozdrav! Frank Peje.

Iz Jugoslavije

Zadružništvo v Srbiji.

V Skoplju se je ustanovio uradniško konsumno društvo in poljedelska zadruga.

Okrajni upravitelj kršitelj javnega miru in reda.

Sarajevski "Jugoslaviji" poročajo z Ljubuškega, da je dne 20. septembra tamošnji okrajni upravitelj dr. Poljteo v družbi mestnega komandanta, raznih uradnikov in znanih propalic popival in nato z njimi hodil po mestu ter na najsurovejši način psoval odlične Hrvate, grdil katoliško in mohamedansko vero, duhovnike in tako dalje. Čedna družba je insultirala tudi usmiljene sestre. Prizadeto katoliško in mohamedansko prebivalstvo je brzojavno protestiralo pri vojvodi Stepanoviću, deželni vladi in na drugih pristojnih mestih.

Železnica Kočevje — Brod na Kolpi — Delnice.

"Hrvat" prinaša dopis iz G. Kotara, v katerem dopisnik opozarja, kako tamošnje ljudstvo obupava, ker nima nobenega zaslužka. Glavni vir dohodkov so ondi gozdi, toda vsled slabih potov in neugodne železniške mreže je delo v večjem obsegu izključeno. — Sedaj bi bil končno čas, da se uresniči železniški načrt Kočevje, Brod na Kolpi, Delnice. Političnih ovir, ki so preje preprečevale to progo, sedaj ni več. Posestniki bi potrebna zemljišča odstopili izpod cene, ako ne brezpačno. — Središče železnice naj bi bil Brod na Kolpi.

Srednješolska reforma.

"Agramer Tagblatt" je prinesel obširno razpravo o vladnem načrtu za srednje šole. Pisec V. zaključuje svoja razmotrivanja tako-le:

— Že ta pičla izbira protislovij in pomanjkljivosti načrta naj zadostuje v dokaz, da načrt sploh ne pomenja nikake reforme srednje šole, kamo-li reformo, ki jo potrebujemo. Načrt je sploh tudi za resno diskusijo neprimeren. Vladi najbrže ne bo preostalo drugega, nego da ga vrne komisiji v temeljito predelavo, to je v izdelavo novega načrta. Pri tem delu morejo biti komisiji predlogi posameznih strokovnjakov in strokovnih organizacij v največjo korist.

Učiteljski položaj v Bosni.

O tem piše sarajevska "Jugoslavija" in med drugim opozarja, kako se šikanira in neprestano premešča učiteljstvo, ki pod prejšnjim režimom ni trpelo preganjaja. Člankar pravi:

— Dobro, naj se nagrade tisti, naj se zadosti opravičenim razlogom; toda zakaj naj drugi neprestano občuti, da ni bil "narodni mučenik", dasi je sposoben in zmožen in dasi je ves čas delal vestno in marljivo?

Ako je one prve upropastila vojna, ali naj te druge upropasti premeščanje in nezadovoljnost?

Gibanje jugosl. dijaštva.

V Belgradu je začel zopet delovati klub vseučiliškega radikalnega dijaštva "Slovenski Jug". Jugoslovanski dijaki v Švici so osnovali kršč. društvo mladih Jugoslovanov po zgledu podobnih društev v Ameriki in na Angleškem.

Dvajsettisoč hektarjev gozda v plamenih.

Pred nekaj dnevi je nastal v jelovih in hrastovih gozdih med Toulonom in St. Tropezom požar, ki se je jadrno razširil preko lesa, ker je vel močan veter. Prekrasni gozd, v katerem je bilo dokaj divjačine, da so hodili na lov nanjo velika gospoda, je požar popolnoma uničil. Dve občini sta bili popolnoma osamljeni od sveta. Avtomobil, ki se je v njem peljalo vojaštvo, je zgorel. Zgorelas sta tudi dva vojaka in en mornar. Govori se, da je zločinska roka zažgala. Storilcu so že na sledu.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS
WSS WSS WSS WSS WSS WSS

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, box 151, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Box 64, Coll.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. JOS V. GRAHEK 949 N. Ohio St., NS. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:
JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. M, So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5136 Natrona Alley Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:
GREGOR J. PORENTA, box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, box 480, Ely Minn.
JOHN RUPNIK, S. R. box 94, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:
JOSEPH PLAUTZ, Jr. 632-7th St. Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624-2nd Ave., Duluth, Minn.
MATT POGORELC, 7 W. Madison St. Room 606 Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:
RUDOLF PERDAN, 6026 St. Clair Ave., NE Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC 4464 Washinton Street, Denver, Colo.
GREGOR HREŠČAK, 407-8th Ave., Johnstown, Pa.

Jednotino glasilo: GLAS NARODA.

Vse stvari tikajoe se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in sploh vsa zdravniška spričevala, se naj pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici. V blagajni ima okrog $300.000. (tristotisoč dolarjev). Bolniških podpor, odškodnin in posmrtnin je izplačala že nad poldrugi miljon dolarjev. Jednota steje okrog 8 tisoč rednih članov (ic) in okrog 3 tisoč otrok v Mladinskem oddelku.

Društva Jednote se nahajajo po raznih slovenskih naselbinah. Tam kjer jih še ni, priporočamo vstanovitev novih. Kdor eli postati član, naj se zglasi pri tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za vstanovitev novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko vstanovi z 8 člani ali članicami.

ZA IZPIRANJE UST
za zobne svrhe in za splošno antiseptično očiščenje ni nič boljšega kot **Severa's Antisepsol** (Severov Antisepsol), bodisi v kakovosti, bodisi v ceni. Zahtevajte to pristno in veljavno zdravilo v vaši lekarni. Cena 35 centov in 2 centa takse.

KOT MAZILO
ne morete dobiti bolj ekonomskega in bolj cenenega kot je **Severa's Gothard Oil** (Severovo Gothardsko olje), ki je znano zadnjih 38 let kot domače zdravilo zoper krajevnih boleznih. Cena 30 in 60c in 2 oziroma 3c. takse.

VAŠE LEDICE
morajo ozdraviti vsak dan gotovo množino dela. Če so slabe in bolne, je njihova delovna zmožnost zmanjšana. Popravite to z jemanjem **Severa's Kidney and Liver Remedy** (Severovo zdravilo za obisti in jetra). Trganje v hrbtu bo pojenalo in bolečine izginile. Cene 75c in $1.25 ter 3 oziroma 5c. takse.

ZASTAVITE TA KAŠELJ!
Ne dopustite, da bi trajal celo zimo. Preženite takoj. Preženite ga z uporabo dobroznanih, odvisnih, ugodnih idealnih in uspešnih zdravil zoper kašelj, katerih ime je, kot že veste.

SEVERA'S BALSAM for LUNGS
(Severov Balzam za Pljuča) uspešno zdravi kašelj in prehlad že izza leta 1881, ko je bil prvič nuden javnosti za poskušnjo. Izza onega časa, ko je postal splošno znan, se ga je uporabljajo za zdravljenje kašljev, prehladov, težkega dihanja, oslovskega kašlja, zgage in napadov kašlja. Ugoden je za jemati Ljubijo ga otroci kakortudi odraščeni. Ne vsebuje opijatov. Prodajajo ga lekarnarji vse povsod.

Cena: 30 in 60 centov z 2 oziroma 3 cente takse.

INFLUENCO
ali splošen prehlad je treba takoj začeti zdraviti. Vzemite eno ali dve **Severa's Cold and Grip Tablets** (Severovi Tableti za prehlad in gripo), da se bo drob prosto gibal. Potem vzemite eno vsake tri ali štiri ure, dokler se ne bodo pokazali zaželjeni uspehi. Kupite škatljo teh tablet za 30c. in 2 centa takse.

ZAPRTJE
je hitro odpravljeno, delovanje jeter obnovljeno in izboljšanje se opazi, če vzamete zvečer **Severa's Liver Pills** (Severove jetrene kroglice. Uspeh se pojavi zjutraj in brez trganja in bolestnih učinkov. Cena 25c. in 1c. tak.

NERVOZNOST
in bolestno stanje živcev hoče blažilne, pomirjevalne in zadostno uspešne tonike. Vzemite **Severa's Nervotov** (Severov Nervoton) v predpisanih dozah in kmalu boste na poti k ozdravljenju. Cena $1.25 in 5 centov takse

Pojdite po Severova zdravila v lekarno. Če jih ne morete dobiti tam, jih naročite. Pošljite primeren znesek s takso vred. Poslali vam jih bomo naravnost.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

MRTVI KAPITALI

vatski spisal JOSIP KOZARAC

(Nadaljevanje.)

"Vsak človek na svojem mestu ima svojo stalno vrednost in treba ga je povsem po tej vrednosti ceniti. Ali uprav to je pri nas abnormalno, ker je cena onega, vam omiljenega razreda nerazmerno mnogo večja, nego drugega. A ta abnormalnost ne more dolgo trajati, ker sta cena in vrednost relativna pojma. Ako ima na primer neka vrsta blaga na trgu zelo visoko ceno, pa hočemo vsled te visoke cene neizmerno mnogo tega blaga producirati, je povsem naravno, da mora s časom pasti cena temu blagu. — Mi smo z našimi družbenimi odnošaji uprav v stadiju, kjer se neka vrsta blaga radi prevelike produkcije ne more nikamor odriniti ali spraviti v denar; kjer se že mnogi trgovci vračajo s trga z neprodanim blagom, ne vedoč v zdvojnosti, kam žnjim, pa ga dajo v stiski čisto pod ceno. Ali da me, milostiva, bolje razumete: Ves za 16—20 šolskih let izdani kapital se daje državi za 700 do 900 goldinarjev letne plače, in to za osem- do deseturne delo na dan. To ni ni nita zaslužek po vrednosti, a kje so obresti! Ta stan ni pri nas še niti od daleč ta, ki bi naj bil, in sicer: več ali manj najboljši sloj, ki ga človeška družba redi v svojem naročju, marveč je še vedno nekak azil, neka vrsta obskrbnega stanu, kamor vse beži, da se prehrani, edino radi žlostne misli, da jim je to najsigurnejši kruh! A tu, tu je zemlja še mladeniška s svojimi bogatimi pledevi; tu je še toliko znanja in umenja, ki bi lahko pri nas bujno evele, a mi ga še niti ne poznamo po imenu — in poleg vsega tega se še gnetemo v oni azil, a ne da bi na svoji zemlji dvignili svojo hišico, svojo svobodico..."

Gospodična Anka in Vinka sta poslušala s pobožno radovednostjo Lešićevo razlaganje. V njuni duši so se oglašale iste strune, na katere je on udarjal, razvila se slika, akoravno ne povsem jasna, ki jo je Lešić le od začetka očrtal. Samo gospa Matkovićeva je ostala do prezira hladna, zakaj njej je najnižji uradnik bil več, nego najizkušenejši in najinteligentnejši gospodar.

"Jaz vam, milostiva ne zamerim, da niste mojega mnenja, zakaj dobro vem, da sta z vami istih nazorov dve tretjini človeške družbe naše domovine. Vzrok temu je pomanjkanje naobrazbe v obrtnih in gospodarskih strokah znanosti ter ž njimi združene podjetnosti, ki edina ustvarja in dviga blagostanje naroda. Pri nas ne gre denar skozi tisoče rok od konsumenta do producenta, temveč gre od prvega k drugemu in tam potem tudi ostaja. Milostiva, moral bi vam celo nacijonalno ekonomijo razložiti, da bi vas popolnoma prepričal o resničnosti svojih nazorov. Ko sem prvikrat prečital Smithovo knjigo o tej stvari, so se mi takoj pred očmi razkrili vzroki našega nizkega ekonomskega stanja, in tedaj, ko sem to spoznal, sem razumel šolo in znanost povsem drugače, nego se razume pri nas, žalibog..."

Lešić je izvrstno dovršil gimnazijo ter bil deželni štipendist. A že kot dijak ni mogel prenesti nikakih spon. Njegovemu odkritemu značaju in bistremu umu ni ugajala bodočnost, ki ga čaka, ko dovrši vseučiliške nauke ter bo na podlagi izpričeval moral zaprositi za vežbeniško mesto, bolje rečeno, za vežbeniški kruh. Z vsem poželjenjem naprej hrepeneče duše je slušal na dunajskem kulturno-tehničnem tečaju nacijonalno ekonomijo, financijelno znanost in razne gospodarske vede. Zahtevalo se je pa od njega, da položi izpite iz teh predmetov, ali tega ni hotel, nego je odvrnil, da ne posluša svojih predmetov, da bi mogel pri izpitu nekaj o njih izbrbljati, nego jih posluša zato, da zadovolji svojemu notranjemu nagonu, ki ne ide za praznimi besedami, nego hrepeni, da prodre v dušo dotični znanosti. A oni, ki so mu dali štipendijo, niso hoteli o tem ničesar slišati ter je tako po drugem letu izgubil deželno podporo. Pa ni mu je bilo več potreba, ker se je v dveh letih naučil več nego drugi v petih. V rokah je imel ključ za vse to, kar bo v bodočem praktičnem življenju rabil. Globoko v dušo se mu je vsadil razvoj blagostanja človeške družbe in on sam je iskal vzroke, kateri ga zastavljajo in kateri ga dvigajo. Premišljajoč često o tem, se je nemalo srdil na svojih osem "izgubljenih" gimnazijskih let, kjer se je učil vsega, samo tega ne, kar zahteva od človeka sedanji vek. Srdil se je na ono takozvano visoko, v resnici pa puhlo naobrazbo. Ljutil se je na vse one, ki so se v svoji naobraženi nadutosti bahali z latinskimi poslovicami: Finis evronat opus... Bis dat qui cito dat... itd., a nobeden ni vedel, kdo sta in kaj sta apostola znanosti nove dobe A. Smith in Darwin.

"Da, evo, to smo vam mi Hrvati! Da pridemo na lahek način do kruha, da "obrezbedimo sebe in obitelj", kakor se že glasi ta žalostni tehnični izraz — pa z Bogom, talent! z Bogom, znanost! — Tisoč goldinarjev imam na leto, dovolj je, ni se mi treba več učiti, ni mi treba znati, da koraka človeška družba naprej!... In tako trohnimo v komodnosti, ker nočemo vedeti, da je človek najboljši kapital v vsaki deželi."

V takih zanosnih trenutkih je bil Lešić uprav krasen. Njegov bledi, dokaj suhi obraz, ki je menjal barvo, kakor so pač bili vtiski — od zelene do rdeče — zelo energično čelo z ostrim, izrazitim nosom, to je značilo jasno, da se vrti v tej glavi poseben svet. Dokler ni začel govoriti, ni bil lep; šele ko je jela v njem kipeti vsaka žilica, ko so njegove temne, napol zaprte oči oživele ter sevale sedaj z zmagovalnim sijajem, sedaj z najslajšo milino, se je z vsako besedico izlivala iz njega tudi simpatija. Po bledem licu in globokem pogledu so sodile razuzdane žene, da je pohoten. Vsled molčečnosti — zakaj v veseli družbi je navadno molčal — sodeč, so mislili nekateri, da je nesrečen — dočim jih je malo vedelo, da njegova duša koprni neprestano za lepoto in resnico, da njegovo srce izgoreva od veselja nad dobroto, a se zvija od muke in boli radi hudobije...

V duši gospe Matkovićeve je bil Lešić tekmec njenega Luje. Kadarkoli je opazila, da komu to ali ono na Lešiću ugaja, ga je vedno primerjala s svojim sinom. Akoravno je Lujo v mnogem in marsikaterem svojstvu daleč zaostajal za Lešićem, se vendar ni mogla s tem njej preveč odkritim in iskrenim mladeem spriateljiti. A to največ radi tega ne, ker v njegovem poklicu ni mogla najti nobene garancije za bodočnost. Mnogo bolj bi ga cenila, ako bi se tudi on zatekel pod zaščito tega ali onega državnega urada, z eno besedo, da bi bil državni uradnik. S tem merilom je merila ljudi, a ne po njihovi lastni vrednosti.

"Torej ne boste šli gledat sprejema, ki se pripravlja v slavo prihoda Njegove Prevzvišenosti?" vpraša gospa Matkovićeva Lešića.

"Ne! Zakaj prvič imam nujnega posla, a drugič nimam nobenega interesa."

"Torej gredo samo oni, ki imajo kakov interes?"

"Vsaj jaz mislim tako — zakaj eden gre, da se naužije cele slike, ki jo nudijo take prilike; drug gre zopet, da vidi to ali ono osebo, in mnogi naposled gredo zato, da jih vidijo drugi."

"Potem mislite menda reči tudi o meni, da grem tja koga gledat?" reče gospodična Anka z nekako negotovim glasom.

"Ne vem. Morebiti tudi zato, da vas vidijo drugi", odvrne z istotakim glasom Lešić.

Na te besede, ne vedoč niti sami zakaj, umolknejo vsi, kakor da je v tej družbici zazvenela druga struna, ki je zadonela vsem z nekakim, njim vsem nenavadnim, nepoznanim jekom.

"Ali grem?" vpraša prvi Vinko.

"Pojdiva!" skoči Lešić odločno. "Dobri dve uri imava do gumna."

Obesila sta zopet puški na rame in sta, priporočivši se, odšla. Anka ju je pospremila iz predsobja, in ko ji Lešić ponudi roko, mu reče:

"Užalili ste me... Mene ne smete šteti med one. So tudi taki, ki morajo iti tja."

Lešić je v duši pričakoval, da mu Anka razjasni svojo udeležbo, a ni mogel reči nobene besede. Samo s hvaležnim in prosečim pogledom je gledala v oči in odide nemim poklonom. Ob njegovem pogledu je šinila v njeno rumenkasto prozorno lice tiha, komaj vidna rdečica, ki je izginila še isti hip, ali Lešić jo je vendar dobro opazil in razumel. Razumel je, da je to deviško rdečico privabilo ono isto čustvo, od katerega se je tudi njegov, drugače izraziti pogled raztekel v otroško molitev... Ta pogled in ta rdečica sta pričala, da oba sramežljivo skrivata neko svoje čustvo, ki je že začelo prodirati iz njunih src.

III.

Zabava v slavo Njegove Prevzvišenosti je obetala biti sijajna. Sijaj oblek bi naj izenačil imovite in siromašne, visoke in nizke. Besed "potreba" in "štedljivost" bi se niti ne pristojalo izgovoriti, kaj šele se po njih ravnati, zakaj to bi ne odgovarjalo duhu družbe sedanjega veka, ki ne vprašuje: odkod in kako? nego samo enostavno zahteva: naj bo! ter se rogaje vrže na onega, ki ne more ali noče plesati v tem besomučnem vrtincu.

Gospa Matkovićeva je v resnici prišla z Anko k svoji mlajši sestri, poročeni z nižjim uradnikom. Tudi Lujo je dospel iz Zagreba pravočasno, in tako se je sestala vsa rodbina, razen starega Matkovića in Vinka. Sicer pa za nju niso ravno posebno marali; niso ju takorekoč smatrali za člana obitelji.

"No, in kaj dela?" je vprašal gospod Vuković svojo svakinjo. In radi sožalno-porogljivega naglasa so vedeli vsi, da vpraša po Matkoviću.

"To, kar vedno", je skomizgnila gospa Matkovićeva, misleč, da ni vredno o tem dalje govoriti.

Pri vsem tem pa gospoda Vukovića ni moglo motiti, da bi ne pil vina in jedel kruha iz pšenice, katero mu je drage volje poslal njegov svak. Vuković je mislil, da ni treba, da bi za to bil hvaležen svaku, nego da se mu sme po mili volji rogati, kakor nekakemu čudaku, ki ni pri pravi pameti. On, njegova soproga in gospa Matkovićeva so bili trdno uverjeni, da so oni odgojili Matkovićeve otroke in če bi ne bilo njih, bi bili ti otroci danes ali jutri pravi nikdovići. To svoje mnenje so posebno krepili z Vinkom, ki se je najbolj vrgel po očetu, češ, iz tega pač ne bo nikdar nič. Ti trije so razpravljali in odločevali usodo Matkovićevih otrok, seve pri Vukoviću, ker pri Matkoviću si niso upali o tem niti črhniti. Lapidarni Matković se ni znal nikomur laskati ter je imenoval Vukovića na prosto vola in prazno bučo, ki se je imel zahvaliti edino svoji lepi rasti in visokim zvezam svoje žene, da se je povspel do uradnika desetega plačilnega razreda. On je smatral Vukovića za to, kar je bil v resnici, za siromaka, ki ga je moral človek pomilovati, naj ga je gledal s katerekoli strani. Nasprotno pa zopet naduti Vuković ni notel niti slišati, da bi bil Matković od daleč zmožen oceniti njegovo vrednost. Imel ga je za prostega divjaka, na katerega bi se nikdo niti ne ozrl, ako bi ne imel žene in svaka kraljevega uradnika Vukovića... Vuković, njegova in Matkovićeva žena so živeli v neki umišljeni višini, ki so jo gradili s praznimi besedami. Največja slast jim je bila, razgovarjati se o stvareh in idejah, ki so bile od istine in izpolnitve daleč, kakor je daleč zemlja od nebes. Vrhunec njihovih nad sta bila Nela in Lujo. Aničino ime jim je že nekako težilo srce. Zabrinjeni pogled gospe Matkovićeve je umel njen svak vsakikrat razvedriti.

"Ne boj se, to je moja skrb... Najdem tudi zanjo..."

In gospe Matkovićevi je v resnici odleglo na te prazne Vukovićeve besede.

V tesnem, iz treh malih sob obstoječem državnem stanovanju gospoda Vukovića se človek ta dan ni mogel niti obrniti. Vse naokrog, gori in doli, je bilo obloženo z oblekami in ženskimi opravami. Vsaka obleka se je dva-trikrat oblekla in zopet slekla, popravljala, poizkušala in prikrajala. Desetkrat so jo nabrali sedaj tako, sedaj drugače, da bi se samo čim lepše zlila s telesom. Služkinja je neprestano letala sedaj po trakove, sedaj po gumbe, sedaj po igle, sedaj po cvetje. Kadarkoli je prišla služkinja h gospodu Vukoviću, sedaj po toliko novčičev za to, sedaj po toliko za ono, se je vsakikrat izpremenil v obraza. Ko je bilo že vse v redu in je odleglo nekako tudi njemu, opazi gospa Vukovićeva nenadoma, da ji je čevelj malo počil. Ni preostajalo nič drugega, nego poslati po nove in to — ker je danes sijajen ples — zelo elegantne. Gospod Vuković samo prebledi, ali ne prigovori niti besede, zakaj v prisotnosti svoje svakinje, ki ga je toliko cenila, ni smel danes škrtariti z denarjem. Ves se je vglobil v račune in kombiniral na vse načine, ali mu bo švota, ki jo še ima v žepu, zadoščala na današnji zabavi. Z ene strani se je bal Lujinega suhega grla, a z druge strani je želel, da se pokaže galantnega pred svakinjo. Na svojo radost je izračunal, da bo zvečer nekako izplaval — a do "prvega" kar Bog dá.

Komaj se je gospod Vuković pomiril, potrka na vrata nepoznana služkinja in preda gospe Vukovići pisemce. Ta ga odpre z veliko radovednostjo, ali ko ga prečita, se ji zmrači lice, da bi jo človek komaj spoznal. Pismo je bilo od njene šivilje, ki jo prosi, naj ji plača en del dolga za šivanje obleke, ker da danes zelo potrebuje denar.

(Dalje prihodnjič).

Novice iz Slovenije

Umrl je

v italijanskem ujetništvu v bolnici v Veroni 24-letni Frank Koželj in Mengša na posledicah — vojnega ujetništva.

Edina slovenska šola v zasedenem ozemlju.

Italijanska vlada je dovolila našemu narodu v zasedenem ozemlju edino eno slovensko srednjo šolo. Ta bo idrijska realka. Dosedaj se je prijavilo 300 dijakov iz zasedenega ozemlja za šolski pouk, med te pa domači dijaki še niso všteti.

Konec porotnega zasedanja.

Dne 29. septembra je prisodila ljubljanska porota ponarejevalcem poštnih nakaznic Karlu Lavtarju 3 leta, Vincencu Seršenu 2 leti, Josipu Petriču 1 leto, Vatroslavu Lahu 1 mesec ječe; dalje sta bila obsojena zaradi tatvin Ferdo Mole na 5 let in Vinc. Stražar na šest mesecev težke ječe in Albert Lazar in Janez Brvar na 3 mesece ječe; zadnja dva sta okradla toplice pri Zagorju.

Bled.

Okoli polnoči se je slišalo grozno vpitje s srede jezera. Bil je I. Černe, posestnik pod kolodvorom, ki se je celo uro boril s smrtjo. Šele okoli polnoči sta ga slišala in prišla na pomoč župnik Jakob Kleindienst in ribič Franc Mandele, katerim se je prav zadnji trenutek posrečilo, da sta ga že nezavestnega rešila in spravila k Pretnarju, kjer se je po dolgem času zavedel.

Potno dovoljenje v Italijo.

Italijanske oblasti v Trstu oziroma Logatcu zavrnejo brez izjeme vsakega potnika, kateri nima potnega dovoljenja za Italijo ali preko Italije, izdano od pristojne italijanske oblasti v Italiji ali naš potni list vidiran od kakega ital. konzulata. Potujoče občinstvo se vsled tega opozoruje, da potni listi, katere dobijo od naših oblastij in kateri niso vidirani od kakega italij. konzulata za potovanje v Italijo, niso veljavni. V naši državi se nahaja konzulat edinole v Belgradu.

Nesreča ali zločin?

Te dni so naši na dolenjskem mostu nezavestnega ležati profesorja dr. Jakoba Šilca. Ni še dognano, se je li dr. Šilc ponesrečil ali je bil napaden. Kakor se sliši, je imel seboj okoli 1,500 kron, pri njem pa niso našli nobenega denarja več. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v dež. bolnišnico, kjer se dolgo ni zavedel. Policija preiskuje ta zagoneten slučaj.

Iz Celja.

V Celju je okrog 50 družin brez stanovanj. Ne samo v Ljubljani, tudi v Celju je kar naenkrat — zmanjkalo moke. Oblastvena komisija je pa našla v enem izmed celjskih mlinov 14 ali 15 vagonovm oke, katero je gospodarski urad zaplenil.

Izpred celjske porote.

V Celju je zborovala porota 14 dni. Dva morilca sta bila obsojena na smrt, trema ubijalcema, 24 roparjem in tatovom je pa prisodila skupaj 170 let težke ječe.

Poročil se je

v Zdolah pri Brežicah nadučitelj Robert Ivanuš z Karolino Presnikovo.

Za carinski urad

v Celju se zelo zanimajo Celjani. Pravijo, da je potreben, ker je v Celju zelo razvita trgovina in industrija. Blago namenjeno v Celje se zdaj zacarini v Mariboru ali pa v Ljubljani, kar seveda podražuje blago.

Hujskanje na Koroškem.

Barbara Tomažič in Marija Pič iz Bistrice v Rožu se zagovarjata pred ljublj. deželnim sodiščem. Obtoženi sta odkar so zasedli Jugoslovani Koroško, v Žrelcu največji nasprotniki Slovencem. — Hujskali sta, da so krivi duhovniki, da so Srbi na Koroškem in da je treba farje vse postreliti in stran spraviti, potem da bo dobro, ker so duhovniki vsega krivi, domač "far" da je kriv navzočnosti Srbov na Koroškem. Širili sta tudi neresnično govorico, da bodo morale jugoslovanske čete v kratkem zapustiti Koroško, in sta tako begali ljudstvo. Dež. sodišče je izjavilo, da ni kompetentno, ker spada ta zadeva pred porotno sodišče.

Cene v Celovcu.

Odkar so Jugoslovani odšli iz Celovca, rastejo cene strahovito ter sploh manjka živil. Kilo masla velja 80—90 K, kilo masti 70 do 80 K, eno jajce velja 1 K 80 v, mleka sploh ni dobiti, ravno tako ne drv in premoga.

Pri poštnem uradu

Dolenja Lendava (Prekmurje) se je otvorila dne 18. septembra telefonska centrala za krajevni in medkrajevni tel. promet.

Preki sod

zahtevajo v Subotici. V tamkajšnjih krajih se izza prošle zime potepajo roparske bande, ki z orožjem v roki napadajo ljudi na cestah in v domovih in neusmiljeno plenijo. Zgodilo se je že mnogo roparskih umorov in ljudje niso varni pred roparji niti v lastni hiši. Prebivalstvo je nad brezbrižnostjo oblasti, ki ne ukrenejo nič odločnega, skrajno ogorčeno in zahteva, da se nemudoma proglasi preki sod.

Čudak.

Mlad fant, Ljubljančan, se je te dni zagovarjal pred ljubljanskim dež. sodiščem. S še enim tovarišem sta kradla neko nedeljo na stojnicah na Vodnikovem trgu. — V prvi gimnaziji sem bil, 14 let star; izbruhnila je vojska, sem šel prostovoljno k vojakom, povišali so me sčasoma v četovodjo, dali so mi tudi malo srebrno, ker sem se odlikoval pri poizvedovanju.

— Kaj delate?

— Svojo obrt imam; čevlje snažim. — Prodajal je že tudi časopise in sukanec. — Zaslužim kolikor hočem.

Redno hodi poslušat poroto. — Fanta so obsodili. Škoda fanta, ker hodi po napačnih potih — žrtev svetovne vojne. Ali ga dobljena kazen poboljša, ker fant ameriške podjetnosti še drži na se, kdo ve!?

Podstrešne tatvine.

V zadnjih dneh se pojavlja v Ljubljani tatinska topla, ki vlamlja v podstrešja in je napravila že škodo, ki grev tisoče.

Vloma.

Ponoči od 2. na 3. sept. je odnesel neznan tat A. Kunstku v Ljubljani ročno blagajno, v kateri je bilo 44,000 kron in druge dragocenosti. Vlomljeno je bilo dalje v garažo "Uniona". Vlomilci so odnesli več gumijevih plaščev in zračnih gumijevih cevi. Škoda, katero so povzročili, znaša 3,00 kron.

Griža v občini Dobrova

pri Ljubljani se znatno širi. V vasi Brezje je že precej dogospodarila in je še vedno ni konec. Tudi s Hruševega so prinesli že tri mrliče; v Podsmreki in v Kozarjah se je bolezen šele naznanila. Ljudstvo je prestrašeno in si ne zna varovati v takih slučajih.

Smrtna obsodba.

Porotni senat je obsodil na smrt na vešalih Ivano Marvodiševsko, 47letno posestnico iz Podloža občina Ptujska gora, ker je zavedla 18letnega Joška Šoštarka, da je domov vračajočega se njenega moža udaril po glavi, — vsled česar je mož umrl na licu mesta. Oba obsojenca sta priznala svojo krivdo. Šoštarko je obsojen na 8 let težke ječe.

Hazardisti v Ljubljani.

Kolodvorski ekspozituri ljubljanskega pol. ravnateljstva se je pod vodstvom nadzornika Ljubiča posrečilo, da je prijela tri zelo nevarne hazardiste, ki so delali z "zaznamovanimi" igralnimi kartami. Hazardisti so bili iz Trsta. Neko verižnico so pregovorili, da je "kupčkala" z njimi. "Kupčkanje" je zelo nevarna hazardna igra, katera gre hitrejše od rok, kakor znani "21". Ženska je stavila trikrat po tisoč kron, ki jih je hitro izgubila; pričela je jokati, nakar so hazardisti izginili. Ženska je naznanila hazardiste policiji. Nadz. Ljubič je poslal na Vrhniko agenta, ki je tam izsledil in aretiral kolovodjo. Posrečilo se je tudi izslediti in zapreti ostala dva hazardista. Pri enem so našli 3,200 K vrednega italijanskega in ruskega denarja, kakor tudi 1,000 kron. Goljufe so izročili sodišču.

HITRA POMOČ

Oslabelost vsled pretežkega dela, izdelanost, okoreli sklepi in mišice, slaboten hrbet, pretegnjenje iz izpahnenje, temu ja lehko hitro odpomoči s takojšnjo uporabo

PAIN-EXPELLERJA

"Prijatelja v potrebi"

Družine, ki so enkrat spoznale njegovo zdravilno moč, ne bodo več brez njega. Samo en Pain-Expeller je, in v vaše varstvo je opremljen z našo tvorniško znamko

SIDROM

Če nima zavojček te tvorniške znamke, ni pristen in ga zavrnite. 35 in 65 centov v vseh lekarnah ali pa pri

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Za jesenske večere.

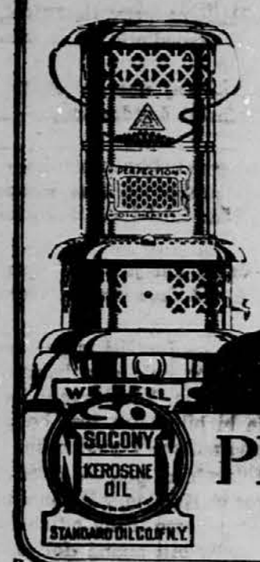

Predno pride zima —— da vam ni treba začeti kuriti peč —— napravite udobne večere s prenosnim Perfection Oil Heaterjem.

Perfection bo proizvajal žarečo toploto deset ur z eno galono SoCony petroleja. Proizvaja gorkoto namestu.

Čisto varno, varčno in brez duha. Napolni se lahko hitro in se izpremeni stenj. Uporablja ga nad 3.000.000 domov.

Vprašajte vašega prodajalca, da vam bo pokazal Perfection.

STANDARD OIL CO. OF NEW YORK

PERFECTION Oil Heaters

ALI JE ZDRAVJE VREDNO ZA VAS DAV CENTA?

Če trpite vsled želodčnih ali ledičnih bolečin, splošne oslabelosti, nespečnosti, glavobolu, revmatizmu, zaprtju, neprebavi, izgubi teka, bolečinah v križu, nervoznosti, nečisti krvi, vam bo JUVITO, slavni čisti železčni povračevalec zdravja, zagotovo in hitro pomagal.

Pošljite en dolar za eno ali 5 dolarjev za sešt škatelj tega čudovitega zdravila, ali če hočete poskušati pred naročitvijo, pošljite nam svoj naslov v dvocentnem pismu, in mi vam bomo poslali z obratno pošto brez katerekoli obveznosti

POPOLNOMA ZASTONJ

polno tridnevno zdravljenje.

Naslov:

JUVITO LABORATORY, South Hills Branch, 5 Pittsburgh, Pa.

ALI STE BOLNI?

Ako imate kako bolezen, ne glede na to, kako dolgo in ne oziraje se na to, kateri zdravnik vas ni mogel ozdraviti, pridite k meni. Vrnil vam bo vaše zdravje.

Oddaljenje ali pa pomanjkanje denarja nai vas ne zadržuje. Vse zdravim enako: bogate in revne. Jaz sem v Pittsburgnu najboljši špecijalist za moške in sem nastanjen že mnogo let. Imam najbolje opremljen urad, tudi stroj za X-žarke, s katerimi morem videti skoz vas kakor skozi steklo. Imam svojo lastno lekarno v kateri se nahajajo vse vrste domačih in importiranih zdravil. Ne bodite bolečI in pridite k meni kot k prijatelju. Govorim v vašem jeziku. En oblak vas bo prepričal kaj morem za vas storiti.

Imam Erlichov sloviti 606 za krvne bolezni in ozdravim bolezni v nekaj dneh. Ozdravil sem tisoče slučajev oslabelosti, kožne bolezni revmatizm, želodčne in jetrne bolezni, srbenje mozole in vse kronične bolezni.

ZMERNE CENE.

Prof Dr. H. G. BAER

311 Smithfield St. Pittsburgh, Pa.

nasproti pošte

VAŽNO. — Odreži to in prenesi s seboj.

GOZDNI ROMAR

FRANCOSKI SPISAL GABRIEL FERRY.

Za "Glas Naroda" prevedel G. P.

70 (Nadaljevanje.)

— Nevarnosti so različne vrste, — je odvrnil Fabijan. — Zakaj bi se še nadalje varal. Nataněna smer, katero je ubrala ekspedicija, nam dokazuje, da ve Don Antonio de Mediana prav tako dobro kot jaz za obstoj Zlate doline. Mož, ki vodi ekspedicijo, si je svest svoje stvari.

— In kaj zato? — je vprašal Kanadec. — Kaj sledi iz tega?

— Da se trije možje ne morejo boriti proti šestdesetim, — je odvrnil Fabijan.

— Čuj, dete moje, — je odvrnil Kanadec nekoliko nestrpno, — ti bi moral razmišljati o tem predno si naju pregovoril k tej ekspediciji, kajti sedaj je že prepozno. Zakaj pa ne misliš več tako kot včeraj?

— Ker me je včeraj še vedno motila strast, ker je stopil razmislek na mesto razburjenja in ker ne upam več, kar sem še včeraj upal. —

— Fabijan — je rekel Kanadec slovesno. — Izvršiti moraš sveto in strašno dolžnost in ta dolžnost ne dopušča nobenega barantanja. Kdo pa ti je povedal, da koraka ekspedicija, katero vodi Don Antonio, v isti smeri kot mi? Pa tudi če bi bilo tako, tem boljše, kajti v takem slučaju bi padel morilec tvoje matere v naše roke.

— Voditelj, ki ima nalogo kazati zlatoiskalcem pot, — je odvrnil Fabijain, — ne more biti nihče drugi kot ta Kučiljo. Ali vama nisem pokazal sled njegovega konja, ki se je pogosto ločila od sledov njegovih tovarišev? Če se ne motim, mu mora biti znana dolina, v kateri se nahaja zlati pesek. Na vsak način moramo čakati, dokler solnce ne izgine, predno se na slepo vržemo v pokrajino, katere ne poznamo in kjer so lako zlata pohlepni pustolovci za nas prav tako strašni savražniki kot Indijanci sami. Ali ni to tudi vaše mnenje, Pepe?

— Skoro v vseh urah te noči, — je odvrnil prejšni mejni stražnik, — nam je prinašal veter odmev streljanja, kar dokazuje, da se je moral glavni del pustolovcev boriti z Indijanci. Malo je vrjetno, da bi prišel kdo semkaj pre dnami. Odkrito moram priznati, da je moje mnenje različno od vašega. Mislim, da moram obrez izgube časa poiskati kako mesto v teh gorah, kjer bi se lahko spustili v zadji in neizogibni boj s svojimi sovražniki in z upanjem na uspeh.

— Temu neenakemu boju bi se rad izognil, — je odvrnil Fabijan. — Dokler še morem upati, da bom še pred Tubacom prehitel onega, katerega mi je označila božja previdnost za predmet moje osvete, dokler smo bili le trije proti petim, sem jih brez pomisleka zasledoval. Dokler sem mislil, da se motim in da je udrla ta ekspedicija v puščavo na slepo srečo, da najde nepoznano zlato jamo, sem ji sledil korak za korakom. Kaj pa se je zgodilo? Potem ko smo hodili štiri dni v povsem drugi smeri, smo našli Don Štefana in njegove ljudi pri Meglenih gorah. Njih cilj je isti, katerega zasledujemo mi. Trije ljudje se ne morejo boriti proti šestdesetim. Nočem na noben način, da bi radi svoje osvete žrtvoval dva prijatelja, kojih življenje mi je bolj dragoceno kot moje.

— Ti si še otrok, — je rekel Kanadec. — Ali ne vidiš, da ravna sicer tukaj vsak zase, da pa nas veže skupni interes? Deset let delava jaz in Pepe vedno isto. Najini prijatelji in sovražniki so bili skupni in ti si sin Pepeta, ker si moj. Fabijan, zahvali Bogu, da jaz in on zasledujeva isti cilj kot ti. Naj se zgodi kar hoče, niti enega koraka ne bomo napravili nazaj.

— In potem, — je pričel prejšni mejni stražnik, — ali ne mislite nič na zlato, na zlate kepe, katere lahko pobirate s tal? Rečem vam, da moramo biti prvi v Zlati dolini in en dan, ena ura nas lahko napravi bogate za vedno. Vidite vsled tega, da sva tudi midva egoista, ki hočeva mogoče žrtvovati vas najini koristi.

— Kaj pa boste počeli z zlatom? — je vprašal Bois-Rose, ki je sunil pri tem prejšnjega mejnega stražnika s komolcem v rebra. — Dete še vprašuje, kaj bom počel z njim!

— Da, jaz hočem to vedeti.

— Kaj bom počel z njim? — je ponovil pošteni Kanadec, katerega je spravljalo vprašanje v zadrego. — Res, dosti bi naredil z njim.... Porabil bi ga.... da si dam napraviti kopito puške iz čistega zlata, — je dostavil zmagoslavno.

Fabijan pa je le skomignil z rameni ter se smehljal.

Fabijan je nato resno nadaljeval:

— Ne, prijatelja moja, Don Štefan bo ušel moji osveti radi vojnikov, s katerimi se je obdal. Ta zlata jama, katero sem smatral za svojo last, mi bo tudi ušla. Kaj škoduje to! Ali nimam za slučaj, da me prime častihlepje, še prilike, da se polastim imena in imetja mojega očeta? Ali nimajo na Španskem sodišč, ki delijo enako pravico vsem? Bog mi bo pomagal, a jaz nočem staviti v nevarnost dveh plemenitih življenj. Nočem govoriti o svojem življenju, kajti čeprav sem še mlad, sem vendar že izpraznil čašo jada do dna. To naj zadostuje.

Pri teh besedah je podal Fabijan obema tovarišema roko. Kanadec je par trenutkov molče in ginjen opazoval plemenito lice mladeniča, katerega je s ponosom imenoval svojega sina. Nato pa je rekel:

— Fabijan, dete moje, celo možje življenje je poteklo ali na morju ali pa sredi step, a kljub temu se še dosti spominjam mest in njih običajev, da vem, da je mogoče med ljudmi pravico preje kupiti kot pa si jo priboriti. To zlato, dete moje, ki je skrito v teh gorah, hočemo porabiti, da napravimo iz tebe to, za kar te je določila previdnost božja. To zlato bo odstranilo vse zapreke, ob katerih bi se zlomila tvoja dobra pravica. Pepe mi bo potrdil, da hočeva staviti v nevarnost najino življenje, da ti zopet pridobiva imetje tvojih pradedov in slavno ime, katerega si vreden.

— Da, — je rekel prejšni mejni stražnik. — Rekel sem že, da ni bil prvi del mojega življenja tak kot bi si želel. To je bila seveda deloma tudi krivda španske vlade, ki me ni plačala. Kljub temu pa leži veliko breme na mojem srcu. Pogosto sem se z žalostjo spominjal svoje preteklosti. Sdaj pa je prišel dan očiščenja in bliža se trenutek oproščenja. Vsled tega je le pravično, če vam z nevarnostjo svojega življenja vrnem to, kar vam je bilo odvzeto vsled moje krivde.

— Naprej torej, — je rekel Kanadec. — Bog je vsakemu izmed nas začrtal vnaprej pot. Storil bo tudi ostalo, Fabijan. Če pa hočeš ostati tukaj, bova šla brez tebe.

Pri teh besedah se je dvignil Kanadec, vrgel puško preko ramena ter pomignil odločno svojima tovarišema, naj mi sledita. Fabijan je bil prsiljen pokoriti se nepreklicnemu sklepu svojih tovarišev. Vsi trije so odšli odločno proti Meglenim goram ter kmalu izginili v čivjem, razoranem ozemlju.

(Dalje prihodnjič)

Konvencija J. R. Z.

(Nadaljevanje.)

2. V interesu demokracije bi bila odprava vsake carine, v čemer pa je posamezna država odvisna od internacionalne trgovinske politike. Dokler imajo druge, v boljših materijalnih razmerah živeče države visoke carine, se tudi Jugoslavija ne more izogniti zaščitam carinam. Na vsak način pa morajo biti izključene carine, ki bi domačemu prebivalstvu podraževale življenske potrebščine, poljedelstvu orodje in drug za razvoj potreben materijal, industriji pa sirovine.

3. Vsak direkten davek, ki se more prevaliti na konsumente ali na široke ljudske mase sploh, mora biti izključen. Načeloma naj se uvaja v državi in njenih avtonomnih delih le direkten progresiven davek na dohodke in imetje, pri čemer naj se določi tak vsakega davka prost eksistenčni minimum, ki zadošča za udobno življenje državljana oziroma prebivalca in njegove družine.

Narodna obramba.

1. Narodna obramba mora biti organizirana na demokratični podlagi.

$1.25 in treba je da se v naprej vse sposobne možke državljane.

IV. seja III. redne konvencije J. R. Z. 30. septembra 1919 popoldne.

Predseduje sestra Udovič — zapisnikar br. Zalaznik.

Sestra Udovič otvori sejo ob 2. popoldne. Br. Bogataj pojasni glede fotografa, ki bi računal po prijaznejše pozdravlja cenjeno pobere naročilo in denar za toliko slik, kolikor jih žele delegati".

Br. Kristan stavi predlog v smislu pojasnila br. Bogataja da bo zadnji uredil vse potrebno, da se fotografira konvencija. Sprejeto.

Br. Cankar, tajnik konvencije prečita pismene in brzojavne pozdrave na konvencijo in sicer:

Pismo soc. kluba št. 27, Cleveland, Ohio:

Cleveland, O., 28. sept.

Članstvo slovenskega socijalističnega kluba št. 27 J. R. Z. najprijaznepše pozdravlja cenjeno konvencijo J. R. Z. in je uverjeno, da se nam dragi zborovalci zavedajo svoje resne naloge pri sodelovanju poti v boljšo bodočnost.

Najiskreneje tudi želimo to, da ko odpotujete na svoje domove, da odnesete s seboj iz tukajšne naselbine najprijetnejši spomin z zavestjo, da so izvršili najboljši mogoč načrt za delo, ki so se ga zavzeli izvrševati.

Cilj nas vseh teh bodi neumorno delovanje, in ko eno delo poteče, poprimemo se drugega, nič vas ne more utrditi.

Andrej Bogataj, tajnik.

Pismo lok. organizacija J. R. Z. Cleveland, O., št. 8:

Slavni III. konvenciji J. R. Z.!

Članice organizacije št. 8 J. R. Z. v Clevelandu, Vas, cenjeni delegati in delegatinje iskreno pozdravljajo ter želijo in pričakujejo od Vas, da napravite kar najboljši korak, ki vodi že po začrtani poti v pravo svobodo.

Čut hvaležnosti nas vseh tu v Ameriki in naših v verigah se bojujočih bratov in sester, Vas bode enkrat pa še iskrenejše pozdravljal.

Živel naš voditelj in sobrat Etbin Kristan. Tvoje misli in dejanja so velika, zato bujujmo se skupno do konca in zmage!

Živeli!

Zlanice J. R. Z., št. 8,
Cleveland, Ohio.

Brzojav org. št. 1, Chicago, Ill. Jugoslav Republ. Convention,
Moose Hall, Cleveland, O.

Org. J. . Z. št. 1 pozdravlja delegate in delegatinje in upa, da boste postavili take principe, da jih ne bo samo jugoslovansko ljudstvo presojalo, ampak celi svet.

J. Steblaj, predsednik.
Wm. Laurich, zastop.

Brzojav Dubuque, Ia., Karl Poglodič:
Yugo Slav Republic Alliance Convention:

6418 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Bodite iskreno pozdravljeni zvesti sinovi Jugoslavije! Ljubezen do naroda naj ne pozna nobenih meja. Iz ljubezni do naroda smo pripravljeni žrtvovati vse delo, trud, žrtve in življenje, naprej za svobodno in demokratično Jugoslavijo!

Narodni pozdrav, slovenski dijak

Karl H. Poglodich,
Dubuque College.

(Dalje prihodnjič.)

DELO! — DELO!! — DELO!!!

Potrebuje se 40 drvarjev za delati drva. Plača je $2.65 od klaftre. Gozd je stoječ in dobro pod nebje. Za pojasnila se obrnite na: Charcoal Iron Comp. of America Newberry, Mich., ali pa: Charles Laurich in Math. Kerne, Box 3, McMillan, Mich. (3-10—11)

POTREBUJEM

pomočnico za kuhinjo. Dobra plača. Če nima denarja za vožnjo, ga pošljem. — Mrs. Mike Grich, 403 Watson Ave., Butte, Mont. (3-4—11)

✝

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Potrtega srca naznanjava sorodnikom, prijateljem in znancem širom Amerike in stare domovine pretužno vest, da je neizprosna smrt pretrgala v najlepši življenski dobi 37 let nit življenja našemu bratu, bratrancu itd. g.

FRANK-U ŽAGAR

Rojen je bil pred 37. leti v Babinem Polju, Stari Trg pri Rakeku na Notranjskem. Prišel je v Ameriko pred 16. leti in umrl 3. oktobra 1919 v bolnišnici sv. Jožefa v Joliet-u, Illinois. Pokopan je bil dne 5. oktobra na pokopališču sv. Jožefa v Joliet, Ill. Tukaj zapušča enega brata, dva bratranca in enega njca in v Barberton, Ohio, dve sestrični Johano in Alojzijo; v v stari domovini pa stariše, enega brata in tri sestre. Bil je član Vitezi sv. Martina št. 75, K. S. K. Jednote v La Salle, Ill., in društva H. Z. od Illinois, št. 22 v Ottawa, Ill., ter društva sv. Barbare št. 3, J. S. K. J. v La Salle, Ill.

Tem potom se iskreno zahvaljujemo odbornikom in društvenikom imenovanih društev za podarjene vence in izkazano mu zadnjo čast pri pogrebu. Dalje se zahvaljujeva za trud in bratsko delo g. John Lekan-u. družini J. Muhič, č. g. Rev. Plevniku in vsem ostlim rojakom, prijateljem in znancem iz Jolieta, La Salle, Ottawa in drugod, ki so našemu nepozabnemu pokojniku stregli in pomagali za časa njegove bolezni, kakor tudi za njih trud in delo, ki so ga imeli za časa pokojnikove smrti. Posebna hvala še družini Lekan iz Ottawa, Ill., in vsem ostalim, ki so naja tolažili in pokojniku izkazali zadnjo čast s tem da so se udeležili pogreba. Vsem skupaj še enkrat najlepša hvala, pokojniku pa večni mir in pokoj!

Priporočamo ga v molitev in blag spomin.

John Žagar, brat
Josip Štrle, bratranec

Virginia, Minn., dne 6. oktobra 1919.

Naš novi denar.

V Parizu, Pragi in Zagrebu se tiskajo novi bankovci. Dotiskanih bo kmalu za dve milijardi kron, tako, da je upati, da bo do konca tega meseca dotiskana vsa svota, potrebna za menjavanje.

* * *

Na kreposti ozki brvi
on oprede zmerom prvi,
kdor daje nauke drugu,
da prehitro čez ne drvi.

Anton Medved.

VABILO

na gledališko predstavo, katero priredi "Dramatičen klub" v Conemaugh, Pa., v soboto 8. nov. 1919 v dvorani društva sv. Alojzija v Conemaugh. Predstavljena bode šaloigra v enem dejanju: "Brat Sokol". Osebe: Anton Koruza, Mr. Frank Hočevar; Emilija, njegova hči, Miss Julia Vadnal; Dr. Janko Kremen, Mr. John Zupančič; Jože Pavliček, meščan, Mr. Frank Petrič; Miroslav Ričet, Mr Louis Omerzu; Silvester Žlindra, Mr. Anton Dragar; Nanca, kuharica pri Koruzi, Miss Mary Zupančič.

Ker je igra v resnici nekaj razvedrilnega in polna zabavnih dovtipov, se vsi slovenski rojaki in rojakinje, kateri ljubijo neprisiljeno in pošteno zabavo, k tej prireditvi najvljudneje vabijo. Po predstavi ples in prosta zabava. Igrala bo nova "Slovenska delavska godba" iz Conemaugh pod vodstvom Mr. V. Novinška. Čisti prebitek te veselice je namenjen slovenskim štrajkarjem. Začetek ob ½8. uri zvečer. Začetek igre točno ob ½9. uri. Vstopnina za moške 50¢, dame 25¢, otroci 10¢.

Najvljudnejše vabi Odbor.

(2x 3&6—11)

Rad bi izvedel za svojega bratranca JOVANA STOKOVIC, doma od Sv. Antona, pošta Dekane, Istra. Nadalje želim seznati za naslov prijatelja ANTONA TURKA, doma iz vasi Turki pošta Cane, Istra. Moj naslov je: Bordon Lazar, Geo. Harakal, 22 Blackmore St., Pittsburgh, Pa. (3-5—11)

Iščem svojega brata FRANK ŠKUFCA, doma iz Višnje gore na Kranjskem. Ker že več let nisem nič čula od njega, bi zelo rada, da se mi oglasi. Imam mu poročati žalostno vest o smrti najinega ljubega očeta Jožefa Škufca, gostilničarja pri kolodvoru na Višnji gori. Prejela sem pismo od mačehe radi dedščine po očetu. Prosim cenjene rojake širom Amerike, ako kdo ve za njegov sedanji naslov, da ga mi naznani, ali pa če sam bere ta oglas, naj se mi javi na naslov: Mary Sedushak, 531 Barnard Ave., Cudahy, Wis. (1-4—11)

Kje je ANA HOČEVAR, stara 28 let in je že več let v Ameriki, morda zdaj že omožena. Išče jo nje oče Anton Hočevar, Podgorje, pošta Sevnica ob Savi, Štajersko, Jugoslavia. (1-4—11)

FARMA NA PRODAJ

WILLARD, WIS.

160 akrov najboljše zemlje, eno miljo od železnice in velike slovenske naselbine, pošte, prodajaln, sirarne, cerkve in šole idt. Okrog polovico izčiščeno. 30 akrov izorane, ostalo gozd. Poceni.

L. W. KUHLMANN, WILLARD, WIS.

HARMONIKE

[illegible]

JOHN WERZEL,
1017 E. 62 St., Cleveland, Ohio.

POZOR! POZOR!

Izšel je nov obširni cenik

DOMAČIH ZELIŠČNIH ZDRAVIL

(priporočenih po Šepulku Kneippu.)

Poleg vsakega zdravila je na kratko razloženo, za kaj in pri kateri bolezni se rabi.

Ta cenik bo vodnik k vašemu zdravju. Pišite pesaj ga danes. Pošljem ga brez plačila.

MATH. FEZDIR,
Box 772, City Hall Sta.
NEW YORK, N. Y.

Phelps Črta

Direktno potovanje na Grško ali na Trst.

Cosulich črta parnik Argentina — zgodaj v novembru.
Nek ameriški parnik — v prvi polovici novembra.
Nek ameriški parnik — v drugi polovici novembra.

Parniki odplujejo s pomola 7 ob vznožju 41. ulice, South Brooklyn.

Za cene in druge informacije vprašajte pri:

PHELPS BROS. & CO.
17 Battery Pl. New York.

PISMO BREZ PODPISA

smo prejeli od nekega rojaka iz Canonsburga, Pa., ki je doma iz Gorenje vasi nad Škofjo Loko. Oglasi naj se, da mu zamoremo odgovoriti.

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
(1-4—11)

Rad bi znal za svoja dva prijatelja JOE MIHALIČ, doma izpod Novega grada na Primorskem, podomače Sadatov, ter PAUL LAH, doma nekje z Blok na Notranjskem. Prosim, da mi naznanita svoj naslov. — John Boštjančič, Box 5, Markleton, Pa. (1-4—11)

OGLASI NAJ SE

IGNACIJ KUŽNIK, ki je imel naslov Box 105, Robbins, Ohio Pri nas je zanj pismo od Franca Zaletel z Vrha št. 2, pošta Žužemberk, Jugoslavia.

Upravništvo Glas Naroda.
(1-4—11)

DELO NA FARMI

dobi samec ali pa z ženo. Plača je po zimi $25 do $30, po leti pa do $40. Oglasi naj se le priden in stalen delavec. Rabim tudi enega ali dva za koruzo pobirat. — Frank Vičič, R. 62, Seneca, Ill. (1-3—11)

Iščem JOHNA JUDEŽ. Pred 4. leti sva bila skupaj na Witt in Johnston City, Ill. Poročati mu imam nekaj važnega, zato prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. — Carl Shinkovetz, R. R. No. 2. Box 34, O'Fallon, Ill. (1-4—11)

Rada bi izvedela, kje se nahaja sedaj moj mož JOHN KRISTAN. Pred 8. meseci je bil v Pittsburghu, Pa., in sedaj sem slišala, da jo misli popihat v stari kraj. Prosim cenjene rojake, če je komu znan njegov naslov, naj ga pošlje na: Mary 420 N. Bluff St., Joliet, Ill. (1-4—11)

Službo dobi dober možki, ki govori hrvaško, poljsko, rumunsko in bolgarsko. Dobra plača za sposobno osebo. Pišite ali pridite osebno. F. M. Ferrari Co. Steamship Agency, 2112 Second Avenue, New York, N. Y. od 9 do 12 dopoldne.

VAŽNO NAZNANILO.

Pisarna Jugoslovanskega generalnega konzulata v New Yorku se je preselila iz hiše št. 436 W 23. St. v razširjene prostore Srbskega Doma v New Yorku. Kdor ima s konzulatom kaj opravka, naj se obrne na sledeči naslov: **Consulate General of the Kingdom of the Serbs, Croats and Slovenes, 443 W. 22 St., New York, N. Y.** (15-10—15-11)

Rad bi izvedel za naslov svojih dveh prijateljev JOŽEFA ŽITNIK, podomače Malnarjev iz Brezja, fara Lipoglav, in JOŽEFA MOSTAR, podomače Lavšev iz Podgorce pri Šmarju. Prvi mi je pisal še leta 1919 iz Butte, Mont., in drugi je bil pa nekje v Utah. Stariši od obeh žele kaj slišati, kje sta, zato ju prosim, da se mi javita, ali pa vsaj domov pišeta. Joe Berglez, 607 Maffat St., Pueblo, Colo. (1-4—11)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata ALEKSANDRA SAMSA, podomače Rjonov iz Male Bukovice pri Ilirski Bistrici. Prosim cenjene rojake, ako kateri zna za njega, da mi blagovoli naznaniti, ali ako sam čita ta oglas da se mi javi na naslov: Joe Samsa, Box 5, Markleton, Pa. (1-4—11)

SLUŽBO ŽELI

Slovenka, najraje v bližini mesta Atlanta, Ga. Ne oziram se na delo, ampak želim stalno službo, ker vsakdo ve, da železnica stane cente. Pišite na: F. K. Z., Box 341, Dunellen, Middlesex Co., N. J. (1-3—11)

PROŠNJA.

Prosim rojake v ruskem jetništvu in sploh vse, kateri kaj vedo o FRANCU SKRLJ, ki je bil četovodja pri 3. stotniji 27. pešpolka, bojna pošta št. 48. Nahajal se je na ruski fronti in pogrešan je od 27. marca 1915. Doma je iz Dobca, pošta Begunje pri Cirknici na Kranjskem. Kdor mi dá resnične vesti o njem, mu dam 5 dolarjev nagrade. Naznanite na: Joseph Ule, Willard, Wis., U. S. America, ali pa njegovi ženi: Ivana Skrlj, vas Dobec, pošta Begunje pri Cirknici, Kranjsko, Jugoslavia. (30-10—4-11)

IŠČE SE UPRAVNIK

za unijsko zadružno prodajalno. Vešč mora biti popolnoma mesarske stroke ter imeti znanje o grocerijі. V tej zadružni prodajalni se prodaja samo unijsko blago in od upravnika se zahteva, da pristopi takoj v organizacijo. Delavne ure so, kakor jih predpisuje lokalna podružnica uslužbencev trgovske organizacije. Le osebe, ki so zmožne voditi trgovino ter imajo že večletno izkušnjo, naj se blagovolijo javiti osebno ali pismeno na spodaj označeni naslov. Plača po dogovoru. — Jos Ambrožič, Box 351, Canonsburg, Pa. (24-10—4-11)

Rojakom v Cleveland, in sploh v državi Ohio naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potnik

Mr. JANKO PLEŠKO,

ki je pooblaščen pobirati naročnine in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojaka prosimo, da mu gredo na roko.

Upravništvo Glas Naroda.

Dr. LORENZ

644 Penn avenue Pittsburgh, Pa.

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK ŠPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI

....Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sem že zdravim nad 22 let ter imam skušnje v vseh boleznih ki bar znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Imel 20 let sem priložnost posebno skušnjo pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim, ne odlašajte, ampak pridite čim prej.

Jaz ozdravim mehurjevno kri, mazulje ki kažejo se v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, oslabelost, bolezni v mehurju, ledicah, jetrah in želodcu, revmatizem, kataer, slabo kri, naduho itd.

Uradne ure so: V ponedeljkih, sredah in petkih od 8. do 9. zjutraj do 8. popoldan. V torkih, četrtkih in sobotah od 8. do 9. zjutraj do 8. uro zvečer. Ob nedeljah pa do 2. uro popoldne. Po pošti ne zdravim. Pridite osebno. Ne pozabite ime in naslov:

Dr. LORENZ, 644 Penn ave., Pittsburgh, Pa.